

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/596/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214717
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5712214717.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpenému Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 5C/248/2012-126 zo dňa 16. októbra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Nárok navrhovateľa posudzoval prvostupňový súd podľa ustanovení § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 9 ods. 1, 2, 4, § 16, § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom v čase podania žiadosti o udelenie poverenia a podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Prvostupňový súd konštatoval, že o nárokoch na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom rozhoduje súd. Poškodený sa však môže domáhať súdnej ochrany až po tom, čo písomne požiadal príslušný orgán, teda v danom prípade Ministerstvo spravodlivosti o predbežné prerokovanie žiadosti a odškodnenie a tento orgán neuspokojil nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Doručenie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku bolo doručené Ministerstvu spravodlivosti SR, ktoré túto skutočnosť aj potvrdilo, avšak ďalej uviedlo, že navrhovateľ mu neposkytol súčinnosť, nakoľko žiadosť nemala požadované náležitosti. Okresný súd nemal preukázané, že by nárok navrhovateľa na náhradu škody, alebo jeho časti bol do rozhodnutia súdu uspokojený.

Po zrušení rozsudku odvolacím súdom okresný súd konštatoval, že bolo vo veci vytyčené pojednávanie dňa 16.10.2014, odporca sa na pojednávanie písomne ospravedlnil. Navrhovateľ opakovane žiadal zrušiť nariadené pojednávanie z dôvodov, ktoré uviedol už pred rozhodnutím zo dňa 03.12.2013 a rovnakým spôsobom navrhol vykonať dokazovanie bez konkrétosti, teda bez predloženia dôkazov, ktoré by odôvodňovali doplnenie dokazovania. Skutkový stav, ktorý bol zistený do 03.12.2013, zostal nezmenený, tu okresný súd v celom rozsahu poukázal na zistený skutkový stav do tohto rozhodnutia. Do dňa 16.10.2014, kedy došlo k druhému rozhodnutiu okresného súdu, nenastali žiadne nové skutočnosti a nedošlo k zmene skutkového stavu.

Okresný súd vychádzajúc z pripojeného exekučného spisu 17Er 3504/2010 opakovane konštatoval, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. podaná dňa 19.07.2010. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá rozhodnutím zo dňa 12.08.2010. Navrhovateľ vo svojom návrhu uviedol, že k zamietnutiu žiadosti došlo až 05.10.2010 s tým, že došlo k omeškaniu viac ako 138 dní pri vydaní rozhodnutia. Opakovane okresný súd poukázal na to, že tvrdenia navrhovateľa sú nepodložené a nepravdivé. Zároveň konštatoval, že k prieťahom v konaní nedošlo, nakoľko v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo v návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) Exekučného poriadku. Ak súd zistí rozpor žiadosti, alebo návrhu, alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. V danom prípade podľa okresného súdu išlo o preskúmanie exekučného titulu, ktorý spadá pod ustanovenie § 41 ods. 2 písm. c) a d) Exekučného poriadku a nedošlo k vydaniu poverenia, ale k zamietnutiu žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, t.j. nedošlo k nedodržaniu lehôt (nakoľko tu žiadne neboli), ale zároveň ani nedošlo k prieťahom v konaní, nakoľko súd konal priebežne.

Prvostupňový súd ďalej poukázal na názor Ústavného súdu SR, podľa ktorého porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (nález Ústavného súdu SR z 03.05.2013 sp. zn. IV. ÚS 471/2012-75). Súd vo svojej rozhodovacej činnosti na zákonom ustanovené lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie základného práva podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle citovaného článku Ústavy SR nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom stanovených lehotách (napríklad I. ÚS 86/02). Ústavný súd už v tejto súvislosti uviedol, že pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v článku 48 ods. 2 Ústavy (obdobne aj pojem v „primeranej lehote“ obsiahnutý v článku 6 ods. 1 Dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu, alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 70/02).

V prejednávanej veci okresný súd dospel k záveru, že v danom prípade pre zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebola stanovená lehota, a preto zo strany súdu konajúceho v exekučnej veci nemohlo dôjsť ani k nesprávnemu úradnému postupu, resp. nezákonnému rozhodnutiu. Vychádzajúc z tohto argumentu nárok uplatnený ako nárok majetkovej škody a nemajetkovej ujmy nemohol byť priznaný, pretože nebol preukázaný základný zodpovednostný predpoklad v danom prípade. Okresný súd poukázal aj na tú skutočnosť, že výpočet majetkovej škody a nemajetkovej ujmy navrhovateľom nebol ničím podložený. V prípade, že by sa dovolací súd nestotožnil s tvrdením okresného súdu, že v danom prípade nebola zákonom stanovená lehota na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, prvostupňový súd poukázal na to, že v danom prípade exekučný súd pri svojom rozhodnutí postupoval plynule a žiadne zbytočné prieťahy, ktoré by odôvodňovali a priznávali zodpovednostný predpoklad na priznanie nároku navrhovateľa, zistené neboli. Tieto úvahy viedli okresný súd k ustáleniu právneho stavu vo veci samej a na základe uvedeného zamietol návrh navrhovateľa.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a vyslovil, že odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva, pretože odporca, ktorý mal v konaní úspech, trovy konania neuplatnil.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namíeta, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd prejednal vec v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu. Navrhovateľ riadne a včas požiadaval o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súdu preto nemohol postupovať podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľa. Ak tak spravil, odňal tým navrhovateľovi právo na konanie pred súdom. Poukazuje na ust. § 15 O. s. p. Navrhovateľ uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania

vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Tiež poukazuje na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Za takýchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. Konečné rozhodnutie vo veci neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Navrhovateľ podáva proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie, pričom v čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, čo zakladá porušenie práva navrhovateľa na súdnu ochranu. Navrhovateľ nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Navrhovateľ sa nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Súd rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Navrhovateľ ďalej namieta, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, čím bolo porušené právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu v zmysle ust. § 114 ods. 3 O. s. p., mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p. Skutkovým základom sa mal stať navrhovateľom tvrdý skutkový stav. Namiesto toho súd bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám, ignorujúc ust. § 153b O. s. p.

Súd ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje. V tejto časti je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, je prejavom svojvôle súdu a je ho potrebné ako arbitrárne zrušiť. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutie súdu bolo odôvodnené. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Navrhovateľ nesúhlasí ani s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za to dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Navrhovateľ hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo. Navrhovateľa nepoučil podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Množstvo dôkazov vzniklo po podaní žaloby, pretože aj po podaní žaloby škoda narastá. Tieto dôkazy nemohol navrhovateľ predložiť, pretože nebol súdom poučený a informovaný.

Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, súd v rozhodnutí vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Rozhodnutie súdu je vnútorne rozporné, napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. Namieta tiež, že navrhovateľ predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav ekonomickej univerzity v Bratislave a z ktorého má za preukázané, že nesprávny úradný postup mal na navrhovateľa negatívny dopad a spôsobil zníženie jeho majetku objektívne a vo výške určenej v posudku. Prvostupňový súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, nakoľko zo znaleckého posudku vyplýva, ktoré náklady boli navrhovateľom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Poukázal na to,

že znalecký posudok je vypracovaný dôkladne, a to s ohľadom na množstvo spracovaných podkladov, a preto jeho vypracovanie trvalo viac ako rok.

Zároveň namietal k otázke návrhu na prerušenie konania, že ak bol súdu doručený návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu, bol prvostupňový súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu rozhodnúť.

Na základe uvedených dôvodov žiada, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec okresnému súdu na opätovné prejednanie.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

V zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ust. § 212 ods. 2 O. s. p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvostupňového súdu predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Navrhovateľ opakovane namieta postup okresného súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, keď okresný súd napriek jeho neprítomnosti vykonal pojednávanie, neoboznámil ho s vykonanými dôkazmi, neumožnil mu byť oboznámený s obsahom prednesov protistrany, vyjadriť sa k nim a neumožnil mu navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí ísť však o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Je právom a zároveň povinnosťou účastníka zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu.

V zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávania nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Predvolanie na nariadený termín pojednávania bolo navrhovateľovi, ako aj jeho právneho zástupcovi doručené včas, viac ako 5 dní pred termínom pojednávania, teda v dostatočnom predstihu pred termínom pojednávania. Dôvody uvedené navrhovateľom nebolo možné považovať za dôležité dôvody pre odročenie pojednávania. Tieto spočívali v námietke, že navrhovateľovi neboli oznámené výsledky procesných postupov sudcu a súdu, ktoré by boli základom pre spoľahlivé riešenie otázky zachovania nestrannosti súdu a ustanovenia nestranného zákonného sudcu.

Väčšina procesných oprávnení a povinností účastníka v občianskom súdnom konaní sa realizuje na pojednávaní. Svoje oprávnenia môže účastník realizovať za predpokladu, že sa pojednávajúci zúčastní. Za odňatie možnosti konať pred súdom ako odvolací dôvod možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka. Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa pojednávajúci nezúčastnili z vlastného rozhodnutia. Tým si sami zmarili možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia, a to najmä možnosť navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a tvrdeniam protistrany, právo na poučenia v zmysle ust. § 118 ods. 2 O. s. p., ako aj v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p., ktoré sa realizujú spravidla na pojednávaní (vo vzťahu k prítomným účastníkom).

Okresný súd postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Podstatná časť odvolania navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca (hoci v odvolaní nesprávne navrhovateľ udáva, že vo veci rozhodol krajský súd, v súdnej veci však rozhodnutie krajského súdu o námietke zaujatosti neexistuje). V súdnej veci však neboli zákonnou sudkyňou oznámené skutočnosti v zmysle ust. § 15 ods. 1 O. s. p., pre ktoré by bola vylúčená z pojednávajúci a rozhodovania veci. Hoci navrhovateľ poukazuje na svoje tvrdenia uvedené v návrhu týkajúce sa dôvodov, pre ktoré podľa jeho názoru príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, navrhovateľ explicitne vylúčil podanie námietky zaujatosti, keď na výzvu súdu uviedol, že námietku zaujatosti nepodáva. Nebol teda daný dôvod na rozhodnutie nadriadeného súdu o vylúčení či nevylúčení zákonnej sudkyne z pojednávajúci a rozhodovania veci.

Požiadavka nestrannosti súdu vyplýva tak z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ aj neexistuje žiadne rozhodnutie nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z pojednávajúci a rozhodovania veci, odvolací súd môže posúdiť túto otázku samostatne. Krajský súd však v skutočnosti, že škoda mala navrhovateľovi vzniknúť postupom okresného súdu, na ktorom vykonáva zákonná sudkyňa funkciu sudcu, nevidí dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne z pojednávajúci a rozhodovania veci.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom súd a sudcovia a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavošť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len sama táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak apriórne stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vidieť aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému aj konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 1Nc 86/2011 zo dňa 24. novembra 2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v pojednávajúci veci zákonná sudkyňa nekonala a nerozhodovala v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávne úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne JUDr. Nory Zátokovej z pojednávajúci a rozhodovania predmetnej veci.

Odvolacie námietky odvolateľa, týkajúce sa dôvodov zamietnutia návrhu na prerušenie konania, sú zmätočné, nakoľko v danom konaní otázka návrhu na prerušenie konania vôbec v danom konaní nevyvstala.

Dôvodné nie sú ani tvrdenia odvolateľa, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania. Dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 17Er/3504/2010, ktorého dôkazu sa dovoľával samotný navrhovateľ.

Hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia, čo malo zároveň spôsobiť vznik prieťahov v konaní.

Vychádzajúc zo skutočnosti, že žiadosť o vydanie poverenia došla súdu dňa 19.07.2010, okresný súd na danú vec správne aplikoval ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2010, keď toto ustanovenie bolo doplnené tak, že 15-dňová na vydanie poverenia neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) (notárske zápisnice a vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených). Hoci v tomto ustanovení rozhodcovský rozsudok za exekučný titul *expressis verbis* nebol ustanovený (k tomu došlo až novelou účinnou od 01.06.2011), napriek tomu treba rozhodcovský rozsudok za exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku považovať aj pred účinnosťou novely Exekučného poriadku uskutočnenej zákonom č. 102/2011 Z. z. Súd vychádza z teleologického výkladu zákona. Vložením slov „rozhodcovských súdov a“ do § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, či pod vykonateľnými rozhodnutiami rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených sa rozumiejú rozhodcovské rozsudky. Zmyslom a účelom predchádzajúcej novelizácie Exekučného poriadku účinnej od 01.06.2010 (zákon č. 144/2010 Z. z.) bolo zaviesť širšiu kontrolu materiálnej a formálnej vykonateľnosti tzv. mimosúdnych exekučných titulov, ku ktorým rozhodcovský rozsudok patrí. V zmysle uvedeného výkladu sa 15-dňová lehota na vydanie poverenia na daný prípad nevzťahovala z dôvodu, že exekučným titulom v danom prípade bol rozhodcovský rozsudok. Do úvahy preto neprichádza vznik nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v nedodržaní zákonom stanovenej lehoty.

Hoci v danom prípade bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a 15-dňová lehota sa na daný prípad nevzťahovala ani na vydanie poverenia, odvolací súd má za to, že z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, a to jeho logického a gramatického výkladu vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehodu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá. Uvedené sa opiera aj o judikatúru ústavného súdu, viď uznesenie Ústavného súdu SR II. ÚS 112/2013-17 a uznesenie II. ÚS 245/2013-17.

Z uvedeného vyplýva, že v danom prípade nedošlo k nesprávnemu úradnému postupom, spočívajúcom v nedodržaní zákonom stanovenej lehoty na vykonanie úkonu súdu alebo vydanie rozhodnutia.

V predmetnej veci sa rovnako možno stotožniť so záverom okresného súdu, že nedošlo k prieťahom v konaní, vychádzajúc z konštantnej judikatúry ústavného súdu.

Rozhodnutie okresného súdu, ktorým zamietol žiadosť o vydanie poverenia, ktoré bolo vydané cca do 1 mesiaca po doručení žiadosti, možno považovať za vydané v primeranej lehote. Vzhľadom na povinnosť exekučného súdu preskúmať materiálnu a formálnu vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, ale aj vzhľadom na skutočnosť, že samotný navrhovateľ inicioval pred okresným súdom značne vysoký počet exekučných konaní, rozhodnutie súdu v lehote nepresahujúcej 1 mesiac od podania návrhu možno považovať za rozhodnutie v primeranej lehote a prieťahy konštatovať nemožno.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že okresný súd vec prejednal a rozhodol zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom.

Navrhovateľ okrem toho v odvolaní poukazoval na skutočnosti týkajúce sa nepriznania majetkovej škody, nemajetkovej ujmy v súvislosti so znaleckým posudkom, ktoré skutočnosti však nemajú vzťah k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu. Fakticky vytýkal súdu, že súd sa zaoberá len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka, a to bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody

meritórneho rozhodnutia, ktoré sa týkalo zamietnutia návrhu pre neexistenciu nesprávneho úradného postupu a neexistencie nezákonného rozhodnutia.

Odvolací súd nemôže v sporovom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, respektíve preskúmať rozhodnutie na základe iných než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň však platí aj úsudok, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacia námietka, spočívajúca v tvrdení, že okresný súd pochybil, „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, nekorešponduje s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd preto nemá právny dôvod, respektíve možnosť zaoberať sa touto námietkou, nakoľko nemá podklad v napadnutom rozhodnutí. Takéto tvrdenie okresný súd neurobil a ide o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov. Pokiaľ navrhovateľ nadväzne v odvolaní uvádza, že „v odôvodnení prezentované časové úseky nenasvedčujú“ konštatovaniu okresného súdu o dodržaní namietaných lehôt, ide z dôvodu absencie bližšej konkretizácie, o ktoré časové úseky sa má jednať, o námietku, ktorú nemožno skúmať.

Napokon odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd síce nesprávne citoval ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013, avšak na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia to nemá vplyv.

Krajský súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, vrátane odvolaním nenapadnutého, závislého výroku o trovách prvostupňového konania, ktorý taktiež vykazuje vecnú správnosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, trovy konania si však neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik trov odvolacieho konania nevyplýva, preto odvolací súd odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.